

O ZWALCZANIU ŚLIMAKÓW

Ślimaki są groźnymi i powszechnie występującymi szkodnikami roślin. W ostatnich latach na polach roślin uprawnych, ogrodach i sadach wyrządzają coraz większe szkody. Należą do nich ślimaki nagie (bezmuszlowe) z rodziny ślinikowatych (np; ślinik luzytański i wielki) oraz z rodziny pomrowikowatych (pomrowik plamisty). **W sezonie wegetacyjnym występują dwa szczyty liczebności: pierwszy w połowie maja, drugi w okresie wschodów ozimin. Wysoka liczebność ślimaków utrzymuje się do końca października.** Ślimaki nagie są aktywne w nocy i podczas pochmurnych i deszczowych dni. W dni suche i słoneczne chowają się w glebie i różnego rodzaju kryjówkach. Atakują uprawy różnych roślin, ale największe szkody wyrządzają w uprawach rzepaku ozimego, pszenicy ozimej i na warzywach. **Krytycznym okresem, w którym rośliny są najbardziej narażone na uszkodzenia przez ślimaki jest u zbóż faza ziarniaków i kielkowania, a u roślin dwuliściennych faza liścieni. Drugim ważnym okresem są fazy rozwojowe od 1-4 liści, kiedy uszkodzenia roślin mogą prowadzić do znacznego zahamowania ich wzrostu.**

Podstawowymi zabiegami ograniczającymi występowanie i liczebność ślimaków są; drenowanie i osuszanie zbyt wilgotnych pól, niszczenie chwastów rosnących w pobliżu plantacji, usuwanie resztek roślinnych, kamieni, desek itp. **Liczebność ślimaków można również ograniczyć stosując zabiegi uprawowe i agrotechniczne takie jak:** usuwanie resztek poźniwnych, wykonanie podorywek, orki siewnej, wałowanie gleby po głębokiej orce i siewie, wielokrotne bronowanie pól podczas słonecznej pogody, wczesny i głęboki siew, duży rozstaw roślin, usuwanie bruzd siewnych i szczelin w glebie, niszczenie niepożądanego rośliności na plantacji.

Monitoring występowania ślimaków na obserwowanych polach prowadzi się od zbioru przedplonu do fazy rozwojowej rośliny uprawnej, 3-4 liści. Najważniejszym terminem jest okres bezpośrednio przed wysiewem nasion. Pułapki umieszcza się losowo w różnych częściach pola, uwzględniając miejsca położone w pobliżu miedz i zarośli, miejsca wilgotne, zagłębienia terenu, miejsca z ciężką glebą itp. Należy zastosować co najmniej 10 pułapek na 1 ha uprawy. Pułapki sprawdza się 2-3 razy w tygodniu. W każdej pułapce liczy się odłowione ślimaki. Sumuje się ilość odłowionych ślimaków w poszczególnych pułapkach, następnie oblicza średnią ich liczbę na pułapkę.

Największe szkody wyrządzają starsze ślimaki, dlatego do oceny zagrożenia roślin przez te szkodniki bierze się pod uwagę liczbę odłowionych ślimaków zaliczonych do II klasy wielkości (powyżej 1,5 cm dla pomrowików, powyżej 3cm dla ślinika luzytańskiego i wielkiego, powyżej 1 cm dla pozostałych ślinikowatych).

Progi ekonomicznej szkodliwości dla ślimaków wynoszą:

bezpośrednio po siewie oraz w okresie wschodów roślin:

(w rzepaku ozimym-skala BBCH 08-12, w zbożach ozimych skala –BBCH 01-10)

- 2-3 ślimaki (II kl. wielkości) średnio na pułapkę
- zniszczenie 5% roślin
- zniszczenie 5% ziarniaków (zboża ozime)

w fazie 1-4 liści i w fazach późniejszych

(w rzepaku ozimym-skala BBCH 13-15, w zbożach ozimych – skala BBCH 11-15)

- 4 lub więcej ślimaków (II kl. wielkości) średnio na pułapkę
- zniszczenie 10% roślin w stopniu silnym

Zabiegi zwalczania ślimaków środkami ochrony roślin należy wykonać po stwierdzeniu progowej liczby ślimaków lub progowych uszkodzeń roślin.

W zbożach zabiegi chemicznego zwalczania ślimaków powinny być przeprowadzone bezpośrednio po wysiewie nasion- po stwierdzeniu progowej liczby ślimaków w pułapkach.

W przypadku innych roślin rolniczych (np. rzepaku ozimego) zabiegi chemiczne powinny się wykonywać przed wschodami – po stwierdzeniu progowej liczby ślimaków, nie później niż w fazie rozwoju pierwszych liści.

Pomimo nie stwierdzenia progowej liczby ślimaków w pułapkach, zabiegi chemiczne należy wykonać po zaobserwowaniu progowego procentu uszkodzenia roślin.

UWAGA !!!

Do zabiegów ochrony roślin można stosować tylko środki dopuszczone do stosowania przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Szczegółowe informacje o środkach ochrony roślin dopuszczonych do stosowania w Polsce są dostępne na stronie internetowej Ministra Rolnictwa pod adresem: www.minrol.gov.pl>Informacje branżowe> Produkcja roślinna> Ochrona roślin

Można stosować wyłącznie środki ochrony roślin dopuszczone do obrotu oraz zgodnie z etykietą-instrukcją stosowania, dołączoną do opakowania, ściśle z podanymi w niej zaleceniami, oraz w taki sposób, aby nie dopuścić do zagrożenia zdrowia człowieka, zwierząt lub środowiska [art.68 ust.1 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 o ochronie roślin (Dz.U. z 2008 r.Nr 133 poz.849 ze zmianami)].

Środki ochrony roślin stosuje się sprzętem sprawnym technicznie, który użyty zgodnie z przeznaczeniem zapewnia skuteczne zwalczanie organizmów szkodliwych i nie spowoduje zagrożenia zdrowia człowieka, zwierząt i środowiska [art.76 ust.1 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 o ochronie roślin (Dz.U. z 2008 r.Nr 133 poz.849 ze zmianami)].

Zabiegi przy użyciu środków ochrony roślin w produkcji rolnej i leśnictwie mogą być wykonywane przez osoby, które ukończyły szkolenie w zakresie stosowania środków ochrony roślin i posiadają aktualne zaświadczenie o ukończeniu tego szkolenia [art.74 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 o ochronie roślin (Dz.U. z 2008 r.Nr 133 poz.849 ze zmianami)].

Posiadacze gruntów, na których prowadzone są zabiegi ochrony roślin są zobowiązani do prowadzenia ewidencji wykonywanych zabiegów i przechowywania jej przez okres co najmniej 2 lat od dnia wykonania zabiegu [art.71 ust.1,2,3 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz.U. z 2008r. Nr 133 poz.849 ze zmianami)].

Opracowała Wiesława Kruk WIORiN Katowice

Kierownik Delegatury
Paweł Pytel